



## URZĄD STATYSTYCZNY W RZESZOWIE

35-959 Rzeszów, ul. Jana III Sobieskiego 10

tel.: 17 85 35 210, 17 85 35 219; fax: 17 85 35 157

<http://rzeszow.stat.gov.pl/>; e-mail: SekretariatUSRze@stat.gov.pl

Opracowania  
sygnałne

Maj 2014 r.

# STAN, RUCH NATURALNY I MIGRACJE LUDNOŚCI W WOJEWÓDZTWIE PODKARPACKIM W 2013 R.

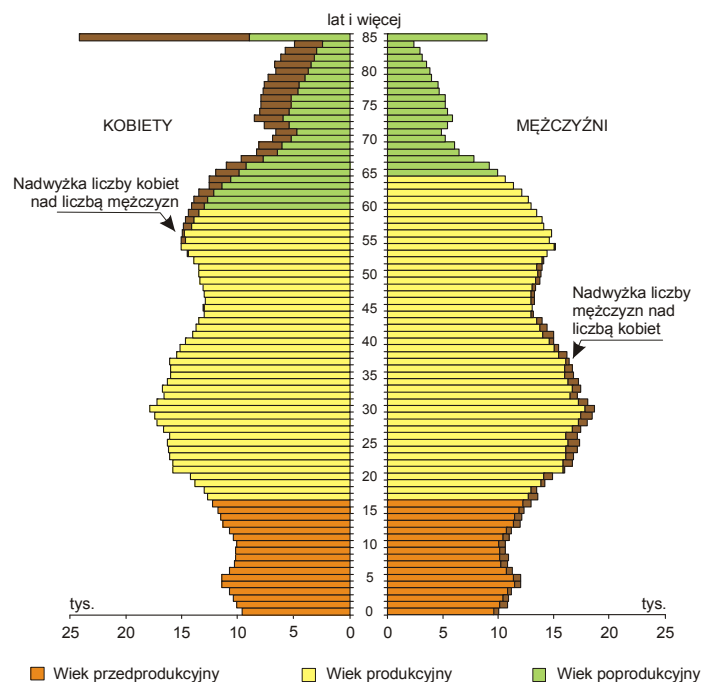
## STAN I STRUKTURA LUDNOŚCI

W końcu 2013 roku liczba ludności województwa podkarpackiego wyniosła 2129,3 tys., co odpowiadało 5,5% populacji kraju. Ludność miejska, zamieszkująca w 50 miastach stanowiła 41,2% ludności województwa. Był to najniższy wskaźnik urbanizacji wśród województw (dla Polski wynosił 60,4%). Pod względem liczby ludności województwo podkarpackie zajęło 8. miejsce w kraju. Najbardziej zaludniony podregion rzeszowski skupiał 29,5% ogółu populacji województwa.

W ciągu 2013 roku liczba ludności w województwie zmalała o 657 osób. W kraju liczba ludności zmniejszyła się o 37640 osób.

## LUDNOŚĆ WEDŁUG PŁCI I WIEKU W 2013 R.

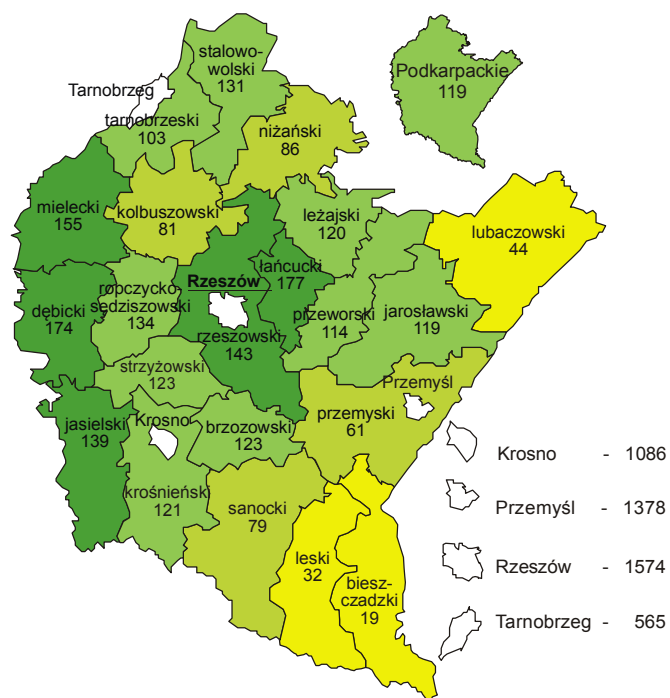
Stan w dniu 31 XII



Średnia gęstość zaludnienia wyniosła 119 osób na 1 km<sup>2</sup> powierzchni województwa (w Polsce – 123). Wskaźnik ten wykazuje znaczne zróżnicowanie przestrzenne w województwie – od najwyższego w Rzeszowie oraz w Przemyślu – odpowiednio 1574 i 1378 osób/km<sup>2</sup>, do najniższego w powiatach: bieszczadzkim i leskim – 19 i 32 osoby/km<sup>2</sup>.

## LUDNOŚĆ NA 1 km<sup>2</sup> W 2013 R.

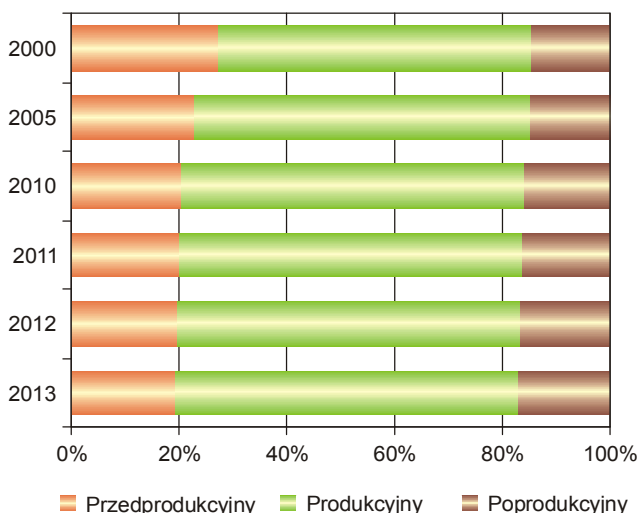
Stan w dniu 31 XII



Ludność Podkarpacia cechuje dość wysoki poziom przyrostu naturalnego, tj. różnicy między liczbą urodzeń żywych i zgonów. W przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa, w 2013 r. wskaźnik ten wyniósł 0,84 (w kraju minus 0,46). Był on niższy niż w roku 2012 (1,3), jak też w 2010 r. (1,7).

Struktura ludności według płci od kilku lat nie ulega większym zmianom. W ogólnej liczbie mieszkańców nieznacznie przeważają kobiety, które stanowią 51,0% ludności województwa. W 2013 r. **współczynnik feminizacji** dla województwa podkarpackiego osiągnął wartość 104 (dla kraju – 107). Oznacza to, że na 100 mężczyzn przypadało statystycznie 104 kobiety (w miastach – 109, a na wsi – 101).

**STRUKTURA LUDNOŚCI WEDŁUG WIEKU**  
Stan w dniu 31 XII



**Wiek środkowy** (mediana) mieszkańców województwa podkarpackiego z roku na rok jest coraz wyższy. W 2013 r. mediana wieku wyniosła 37,7 lat (w 2012 37,3 lat), co oznacza, że połowa ludności osiągnęła ten wiek. Mediana dla kobiet wyniosła 39,3 lat, a dla mężczyzn – 36,3. Mieszkańcy miast byli średnio o 2 lata starsi od mieszkańców wsi.

Na Podkarpaciu obserwuje się niekorzystne zmiany, świadczące o starzeniu się społeczeństwa. Następuje zmniejszanie się udziału dzieci i młodzieży (0-17 lat) w ogólnej liczbie ludności województwa, przy jednoczesnym wzroście liczby osób w wieku poprodukcyjnym (mężczyźni w wieku 65 lat i więcej oraz kobiety w wieku 60 lat i więcej). Odsetek ludności w wieku przedprodukcyjnym (poniżej 18 lat) obniżył się z 19,5% w 2012 r. do 19,1% w 2013 r. Jednocześnie wzrósł udział osób w wieku poprodukcyjnym – z 16,7% do 17,2%. Zmniejszył się udział ludności w wieku produkcyjnym – z 63,8% w 2012 r. do 63,7% w 2013 r.

W 2013 r. na 100 osób w wieku produkcyjnym (mężczyźni w wieku 18-64 lata, kobiety w wieku 18-

59 lat) przypadało 57 osób w wieku nieprodukcyjnym (przedprodukcyjnym i poprodukcyjnym), tyle co w 2012. Omawiana relacja dla miast wyniosła 55 osób, a dla wsi – 59 osób.

## URODZENIA

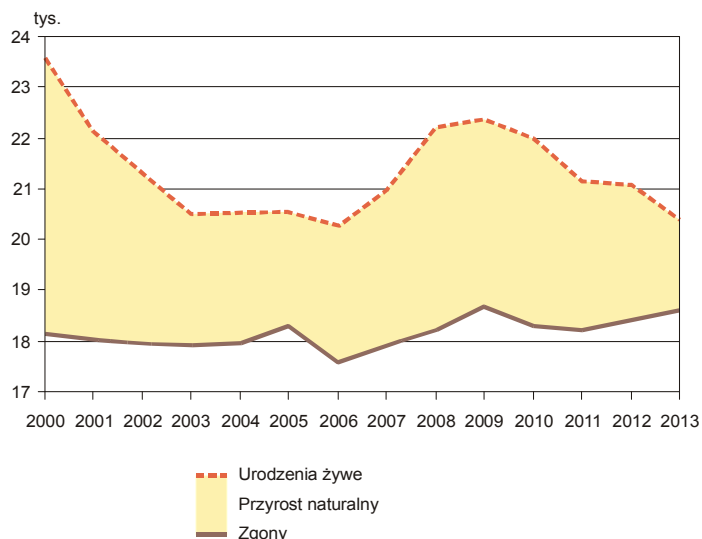
**W 2013 r. zanotowano 20373 urodzenia żywe, tj. o 3,3% (o 691 urodzeń) mniej niż w roku poprzednim i o 1617 urodzeń mniej niż w 2010 r.**

**Współczynnik urodzeń** podobnie jak dla kraju wyniósł 9,6‰ i w stosunku do roku 2012 uległ zmniejszeniu o 0,3‰. W miastach na 1000 ludności przypadało 9 urodzeń żywych, natomiast na wsi – 10. Najniższy współczynnik urodzeń wystąpił w Tarnobrzegu i powiecie tarnobrzeskim odpowiednio 6,8 ‰ i 8,1‰, a najwyższy w powiatach ropczycko-sędziszowskim i łańcuckim po 10,9‰.

Rok 2013 był kolejnym, w którym zaobserwowano poziom reprodukcji ludności niezapewniający prostej **zastępowalności pokoleń**, tj. kiedy na jedną kobietę w wieku 15-49 lat przypada średnio 2,10 – 2,15 urodzeń dzieci. Ogólny współczynnik dzietności w 2013 r. wynosił 1,23 i był niższy niż w kraju (1,26). W miastach wyniósł 1,12, natomiast na wsi – 1,31.

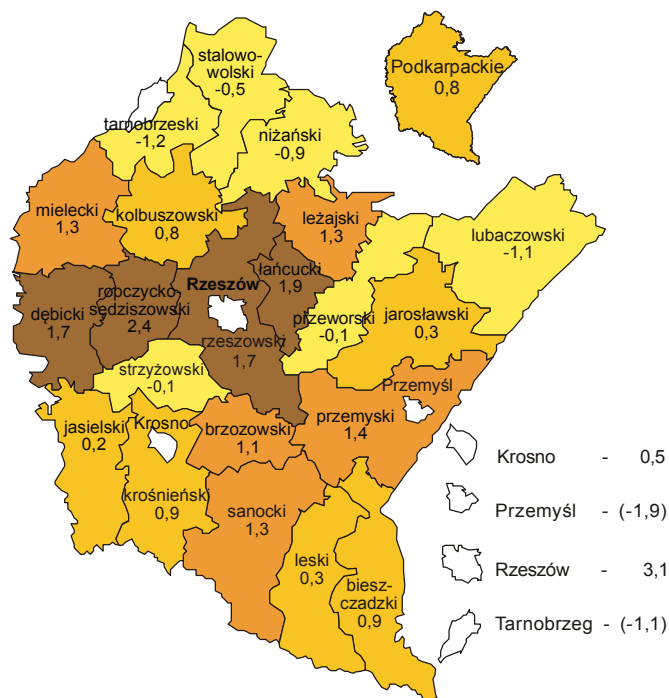
Ogólny **współczynnik płodności**, określony liczbą urodzeń żywych na 1000 kobiet w wieku rozrodczym (15-49 lat), w 2013 r. osiągnął w województwie podkarpackim poziom 38,4. Wyższa płodność występowała u kobiet mieszkających na wsi, gdzie na 1000 kobiet przypada 40 dzieci, przy 37 w miastach (w Polsce – odpowiednio: 42 i 38).

## RUCH NATURALNY LUDNOŚCI



W latach dziewięćdziesiątych XX w. nastąpiło przesunięcie najwyższej płodności kobiet z grupy wieku 20-24 lata do grupy 25-29. Przeciętny wiek kobiet (mediana), które w 2013 r. urodziły dziecko, wyniósł 29,1 lat, a rodzających po raz pierwszy – 26,7 lat (dla porównania, w roku 2010 wiek ten był niższy i wyniósł odpowiednio: 28,5 i 26,3 lat).

#### PRZYROST NATURALNY NA 1000 LUDNOŚCI W 2013 R.



Urodzenia z matek nastoletnich stanowiły 3,2% ogółu urodzeń, natomiast 14,2% – z matek mających 35 lat i więcej. W 2013 r. na 1000 urodzeń 4 były martwe. Urodzenia pozamałżeńskie żywe stanowiły 13,2% ogółu urodzeń żywych.

Wartość współczynnika dynamiki demograficznej (liczba urodzeń na 1 zgon) obniżyła się z poziomu 1,14 w 2012 r. do 1,10 w roku 2013. W miastach na jeden zgon przypadało 1,13 urodzeń, a na wsi – 1,07. W kraju współczynnik dynamiki demograficznej osiągnął wartość 0,95.

#### ZGONY

W 2013 r. zmarło 18593 osoby, tj. o 191 osób więcej niż w 2012 r. i o 305 więcej niż w 2010 r.

Współczynnik umieralności w województwie podkarpackim wyniósł 8,7‰, co oznacza, że na 1000 ludności przypadało 8,7 zgonów (dla Polski wskaźnik ten wyniósł 10,1‰). Liczba zgonów przypadająca na

1000 mieszkańców w miastach wyniosła 8,0, a na wsi – 9,3. Najniższy współczynnik umieralności wystąpił w Rzeszowie (7,7‰) i Tarnobrzegu (7,9‰), a najwyższy w Przemyślu (10,0‰) i powiecie lubaczowskim (9,9‰).

Wśród zmarłych osób przeważali mężczyźni, którzy w 2013 r. stanowili 52,4% (w 2012 – 52,1%). Połowa zmarłych osób nie ukończyła 78,3 lat; dla kobiet wiek środkowy wyniósł 82,5 lata, a dla mężczyzn – 73,4 lata.

W 2013 r. zarejestrowano 92 zgony niemowląt (dzieci poniżej 1 roku życia). Współczynnik zgonów niemowląt (liczony na 1000 urodzeń żywych) przyjął wartość 4,5‰.

#### MAŁŻEŃSTWA

W 2013 r. zawarto 10657 związków małżeńskich, tj. o 10,1% mniej niż w 2012 r. i o 19,3% mniej niż w 2010 r. Na 1000 ludności przypadało 5,0 nowo zawartych małżeństw (w kraju 4,7). Na wsi wskaźnik ten wyniósł 5,1‰, a w mieście 4,9‰.

Średnia wieku (mediana) dla wstępujących w związek małżeński po raz pierwszy w 2013 r. wyniosła: dla kobiet – 25,8 lat, dla mężczyzn – 27,9 lat.

W 2013 r. wśród nowożeńców 90,3% stanowiły pary pierwsze, tj. panny z kawalerami (w kraju – 82,0%).

Małżeństwa wyznaniowe stanowiły 74,1% wszystkich zawartych w 2013 r. małżeństw, a w roku 2012 – 75,4%, w 2010 r. – 77,3%. Odsetek takich małżeństw jest wyższy na wsi (77,6%) niż w miastach (68,8%). Spośród 7894 małżeństw wyznaniowych, tylko 12 nie było związkami zawartymi w kościele katolickim. W liczbie tej największy udział miały związki zawarte w polskim autokefalicznym kościele prawosławnym - 4 związki.

#### ROZWODY I SEPARACJE

W 2013 r. rozwiodło się 2332 pary małżeńskie, tj. o 104 więcej niż w roku poprzednim. W odniesieniu do roku 2010 liczba ta była o 11,7% większa.

Wskaźnik rozwodów, określany jako liczba rozwodów przypadająca na 1000 ludności, zwiększył się z poziomu 1,05 w 2012 r. do 1,10 w 2013 r.

Najwyższy wskaźnik rozwodów odnotowano w województwie dolnośląskim – 2,04‰ (w kraju 1,72‰). W miastach natężenie rozwodów było ponad 2-krotnie wyższe niż na wsi (odpowiednio: 1,59‰ i 0,75‰).

W 2013 r. na 1000 nowo zawartych małżeństw przypadało ponad 219 rozwodów, przy czym w miastach – 326, a 147 na wsi. Dla porównania, w roku 2010 na 1000 zawartych małżeństw przypadało 158 rozwodów (240 w miastach i 98 na wsi).

W ponad 70% przypadków powództwo wniosła kobieta. Orzeczenie rozwodu z winy męża nastąpiło w 21,5% spraw, z winy żony – 4,3%, z winy obu stron – 5,5%, najczęściej jednak wina nie była orzekana (ponad 68%). Najczęstsze przyczyny rozwodów to niezgodność charakterów (30,7%), nadużywanie alkoholu w powiązaniu z nagannym stosunkiem do członków rodziny (11,5%) oraz niedochowanie wierności małżeńskiej (5,9%).

W 2013 r. sądy orzekły separację wobec 109 małżeństw (o 42 mniej niż w 2012 r.), z czego 54,1% przypadało na mieszkańców miast. W przeliczeniu na 100 tys. ludności liczba separacji wyniosła 5,1 (dla miast – 6,7 i 4,0 dla wsi). W kraju wskaźnik ten wyniósł 5,8.

## MIGRACJE

Drugim, obok przyrostu naturalnego, czynnikiem mającym istotny wpływ na stan zaludnienia są migracje ludności. Od wielu lat w województwie notuje się ujemne **saldo migracji**. W 2013 r. w wyniku migracji liczba ludności zmniejszyła się o 3102, co w przeliczeniu na 1000 mieszkańców województwa wynosi minus 1,5 (w kraju – minus 0,5). Oznacza to, że liczba osób wymeldowanych z pobytu stałego w ciągu roku przekroczyła liczbę osób zameldowanych na pobyt stały w tym okresie. Liczba mieszkańców województwa zmniejszyła się w 2013 r. o 1244 mężczyzn i o 1858 kobiet. Z miast ubyły 3504 osoby (4,0 osoby na 1000 mieszkańców), natomiast na wsi liczba ludności zwiększyła się o 402 osoby (0,3 osoby na 1000 ludności).

W 2013 r. w województwie podkarpackim zameldowało się na pobyt stały 19,7 tys. osób (z czego 669 osób przybyło z zagranicy, rok wcześniej 940),

tj. o 1573 więcej niż w roku 2012. Wśród ludności napływowej przeważały kobiety (52,6%) oraz osoby osiedlające się na wsi (60,8%).

Odływ ludności wyniósł 22,8 tys. osób, tj. o 2728 więcej niż w 2012 r. Za granicę wymeldowało się z pobytu stałego 1498 mieszkańców (o 558 więcej niż w 2012 r.). Z województwa częściej wymeldowywały się kobiety (53,6%) oraz osoby zamieszkałe na wsi (50,8%).

### SALDO MIGRACJI NA 1000 LUDNOŚCI W 2013 R.

